

LESSON 31

THE BUDDHA'S FINAL WORDS OF ADVICE

After the conversion of Subhadda, the Buddha spoke again to Venerable Ananda thus: "It may be, Ananda, that some of you will say, without the Buddha, the Sublime Teacher, there is no Teacher for us. No, Ananda, you should not think in this way. Whatever Doctrine and Discipline taught and made known by me will be your Teacher when I am gone."

Then the Buddha, addressing the other monks said, "If any amongst you has any doubts as to the Buddha, the Teaching or the Order of monks, ask me now so that afterwards, you may have cause to regret that you did not ask me while I am still with you."

But at these words, none of the monks said anything. None had any questions, and all of them were silent. For the second and third time the Buddha addressed the monks in this way. And for the second and third time, all the monks were silent.

သင်ခန်းစာ (၃၁)

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ နောက်ဆုံး သြဝါဒ အမှာစကား

မြတ်စွာဘုရားသည် သုဘဒ္ဒအား တရားဓမ္မများနောက်ဆုံးဟောပြောချွေချွတ်ပြီးနောက် အရှင်အာနန္ဒာအား နောက်တစ်ခါ မိန့်ဆိုမှာကြားလေသည်။ "ချစ်သားအာနန္ဒာ တချို့က ပြောကြလိမ့်မည်။ အတုမရှိသော မြတ်စွာဘုရား ဗုဒ္ဓမရှိပြီးနောက် ငါတို့ဆရာ မရှိတော့ပြီ။ "အာနန္ဒာ ထိုသို့မတွေးလေနှင့်၊ ငါသင်ကြားဟောပြောမိန့်ဆိုထားခဲ့သော တရားဓမ္မနှင့်ဝိနည်းတော်တို့သည် ငါမရှိတော့သည်နောက်ပိုင်း သင့်တို့၏ ဆရာအဖြစ်ရှိနေပေလိမ့်မည်။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားက သံဃာတော်များအားလုံးအား "ချစ်သားတို့ သင်တို့ထဲက ဘယ်သူကများ ငါဘုရား အား တရားတော်အား သံဃာတော်အား သံသယများရှိပါသေးသလား။ ရှိခဲ့လျှင် ပြောကြလော့။ ငါဘုရားရှိတုန်း သံသယများ မေးချင်တာများ မမေးလိုက်ရဟု နောင်တမရကြရအောင် မေးကြလော့"ဟု မိန့်တော်မူလေသည်။

ထိုမိန့်တော်မူသော စကားတော်တို့အပေါ်၌ ဘယ်ရဟန်းမှ ပြန်မဖြေပေ။ အားလုံးသော ရဟန်းသံဃာတော် တို့သည် မေးစရာမရှိအောင် သံသယရှင်းစွာနှင့် တိတ်ဆိတ်နေကြလေသည်။ ဒုတိယအကြိမ် တတိယအကြိမ်မြောက် ထပ်မံ၍ မေးလျှောက်ရန် မိန့်ဆိုသော်လည်း သံဃာတော်တွေ အားလုံး တိတ်ဆိတ်၍ မမေးကုန်ကြပေ။

Then the Buddha said, “Perhaps it may be out of respect for the Teacher, that you do not question me. Let a friend, O disciples, tell it to another friend.” Still the disciples remained silent.

Then Venerable Ananda spoke to the Buddha, “It is wonderful. It is marvellous, Lord! I do believe that in all this great company of monks there is not a single one who has doubts or questions about the Buddha, the Teaching or the Order of Monks, or the Path and the method of training and conduct.”

“With you, Ananda,” said the Buddha, “this may be a matter of faith and belief. But, Ananda, I know that not one single monk gathered here has any doubt or question about these things. Of all the 500 monks here, Ananda, he who is the most backward is a Sotapanna, not subject to fall back to a lower state of existence, but is certain and destined for Enlightenment.”

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် “ငါဘုရားကို ရိုသေသမှုနှင့်မမေးတာမျိုးဖြစ်နိုင်ကောင်းပါသည်။ ဒါဆို ကိုယ့်သူငယ်ချင်း သံဃာအချင်းချင်း ရဟန်းအတွင်း အချင်းချင်း မေးမြန်းကြကုန်လော့” ဟု မိန့်တော်မူသော်လည်း အားလုံးက မေးစရာမရှိ၍ သံသယကင်းရှင်းစွာ တိတ်ဆိတ်နေကြလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် အရှင်အာနန္ဒာက မြတ်စွာဘုရားကို ဤသို့ လျှောက်ထားလေသည်။ “အလွန်ကောင်းမွန်လှပါသည်ဘုရား၊ အလွန်သင့်တော်လျှောက်ပတ်လှပါသည်အရှင်ဘုရား၊ ဤမြင့်မြတ်သော သံဃာတော်များအတွင်း အတုမရှိသော မြတ်စွာဘုရားအပေါ် တရားဓမ္မအပေါ် သံဃာတော်အပေါ် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး လမ်းကြောင်းအပေါ်နှင့်ဝိနည်းတော်တို့အပေါ် ရဟန်းတစ်ပါးတလေမျှ သံသယမရှိဘူးလို့ တပည့်တော် ယုံကြည်ပါသည်ဘုရား။”

“ချစ်သား အာနန္ဒာ သင့်အတွက် ဒီအကြောင်းအရာသည် သဒ္ဓါတရားပြည့်ဝပြီးသူများအတွက် ကိစ္စမရှိပေ။ ဒါပေမယ့် အာနန္ဒာ ယခု ဒီမှာ စုဝေးရောက်ရှိနေကြသော ရဟန်းငါးရာတို့တွင် တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ သံသယရှိသူမပါဟု ငါဘုရားသိတော်မူသည်။ ယခု ဒီရဟန်းငါးရာတို့သည် အနည်းဆုံး အောက်ဆုံးအရိယာသောတာပန်များ ဖြစ်ကြပြီး၊ အာနန္ဒာ သူတို့သည် ဘယ်တော့မှ နောက်ပြန်ပြီး အပါယ်လေးဘုံကို ပြန်မရောက်ကြဘဲ အရဟတ္တမဂ် ဖိုလ်ရကြမည်၊ ရဟန္တာဖြစ်ကြမှာ မလွဲသော သူများဖြစ်ကြပေသည်။”

Then the Buddha addressed all the monks once more, and these were the very last words He spoke:

“Behold, O monks, this is my last advice to you. All component things in this world are changeable. They are not lasting. Work hard to gain your own salvation.”

Then the Buddha lapsed into Jhana stages one after the other, ever deeper and deeper. Then He came out of the Jhana again. Then He passed into Jhana a little way; and from this Jhana He passed into Nibbana leaving nothing whatever behind that can cause rebirth again in this or any other world.

The passing away of the Buddha occurred in 543 B.C. on a Vesak fullmoon day.

ထိုနောက်မြတ်စွာဘုရားသည် သံဃာတော်များအားလုံးအား နောက်ထပ်တစ်ကြိမ်ထပ်မံမိန့်ကြားတော်မူလေသည်။ ဤမိန့်မှာစကားများသည် မြတ်စွာဘုရားရဲ့ နောက်ဆုံးမြွက်ကြားသော စကားများဖြစ်လေသည်။

“အို ချစ်သားရဟန်းတို့ နားထောင်ကြကုန်လော့၊ သင်္ခါရတရားတို့သည် အစဉ်အမြဲ ပြောင်းလဲ နေကြလေသည်။ ဘယ်သောအခါမျှ မမြဲကြကုန်၊ သံသရာမှ လွတ်မြောက်အောင် မမေ့မလျော့သော ကြိုးစားအားထုတ်မှုနှင့် လွတ်မြောက်အောင် ကြိုးစားကြကုန်လော့”။

ထိုနောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဈာန်များ အဆင့်ဆင့် ပို၍ပို၍ မြင့်ပြီး နက်ရှိုင်းသော ဈာန်များ ဝင်စားနေလေသည်။ ထိုဈာန်ဝင်စားမှုများမှ ထွက်ကာ နောက်တဖန်ခေတ္တမျှ ဈာန်ဝင်စားပြီး နောက်ဆုံးအချိန်တွင် နောက်တဖန်ဘဝများဖြစ်ခွင့်မရှိသော ဘယ်ဘုံဌာနမှ မရောက်တော့သော နောက်ဆုံး ပရိနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုလေတော့သည်။

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည့်နေ့သည် ခရစ်သက္ကရာဇ်မတိုင်ခင် ၅၄၃ ခုနှစ်ဝါဆိုလပြည့်နေ့တွင် ဖြစ်လေတော့သည်။